

MALTA

QORTI TA' L-APPELL KRIMINALI

**ONOR. IMHALLEF
JOSEPH GALEA DEBONO**

Seduta ta' l-24 ta' Gunju, 2004

Appell Kriminali Numru. 129/2004

**Il-Pulizija
(Spettur Martin Sammut)
Vs**

Arthur Agius

Il-Qorti:

Rat l-akkuza dedotta kontra l-appellant quddiem il-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali talli fil-15 t'Ottubru, 1998 mal-wasla tieghu fil-mitjar internazzjonali ta' Malta, mat-titjira KM 857 minn Dubai naqas li jhott "holdall" fl-istazzjon tal-ezami, u dan bi ksur tal-artikolu 4(1)(a) ta' l-Avviz Legali 42 tal-1994.

Rat is-sentenza tal-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali tal-10 ta' Gunju, 2004, li biha

Kopja Informali ta' Sentenza

wara li rat l-Artikolu 41(a) ta' l-Avviz Legali 42 ta' l-1994, sabet lill-imputat hati ta' l-akkuza dedotta kontra tieghu w ikkundannatu ghall-multa ta' hamsin lira Maltin (LM50).

Rat ir-rikors tal-appellant minnu pprezentat fis-16 ta' Gunju, 2004, li bih talab lil din il-Qorti joghghobha tilqa dan l-appell u tirrevoka s-sentenza appellata w konsegwentement tilqa l-eccezzjoni tal-preskrizzjoni sollevata w tiddisponi minn dan l-appell skond il-ligi.

Fliet l-atti kollha processwali.

Rat il-verbal redatt mill-avukat prosekutur fl-udjenza tal-lum li bih eccepixxa n-nullita' tar-rikors tal-appell ghax ma jissodisfax ir-rekwizit tal-ligi li jissemma fl-artikolu 419 (1) (a) tal-Kap.9 tal-Ligijiet ta' Malta w cioe' ma fihx il-fatti fil-qosor;

Semghet it-trattazzjoni dwar din il-pregudizzjali fir-rikors tal-udjenza tal-lum ;

Ikkonsidrat ;

Illi ghalkemm fir-rikors tal-appell, l-appellant jibda' sensiela ta' tlitt sub-paragrafi enumerati minn 1 sa 3 bil-kliem : *"Illi l-fatti fil-qosor li taw lok ghall-proceduri odjerni kienu s-segwenti:"* , fil-fatt imkien f' dil-parti tar-rikors tieghu , ma semma la l-fatti tal-kaz inkwantu jolqtu l-mertu w inqas u inqas xi fatti li b' xi mod jistghu jifgħu dawl fuq l-iter processwali li jeffettwa l-eccezzjoni tal-preskrizzjoni li hu qed jissollewa .

Di fatti , fl-ewwel sub-paragrafu enumerat 1 jghid biss : *"Illi dwar il-fatti ftit hemm x'jinghad hlief li ghandha ssir riferenza ghall-istqarrija tal-esponent li tinsab a folios 10 u 11;"* Issa kjarament mhux accettabbli li wiehed isemmi l-fatti fil-qosor billi jagħmel riferenza għal xi dokument bla ma jghid xejn. Il-ligi tghid espressament li l-fatti fil-qosor iridu jissemmew fir-rikors u mhux b'riferenza.

Umbaghad fis-sub-para 2 jerga jtenni li *“..l-esponent qatt ma kkontesta l-fatti kif allegati mill-prosekuzzjoni . L-infrazzjoni kommessa minnu kienet dovuta biss u esklussivament minhabba ansjeta’ u stat mentali konfuzjonali . Huwa kien infurmat li bintu (li ghandha ‘handicap’) kienet wegghet u rritorna lura Malta bl-għagħla , kif wara kollox graw l-affarijiet l-ohra kollha , u kwindi kellu jirrispondi għall-imputazzjoni odjerna .”* Anki hawn ma jsemmi xejn dwar il-fatti tal-kaz innifsu imma jaccenna biss għal xi attenwanti li seta’ jikseb minhabba l-istat konfuzjonarju tieghu ;

Illi t-tielet sub-paragrafu wkoll ma jillumina xejn lill-Qorti dwar il-fatti w jsemmi biss xi proceduri nterni dixxiplinarji li l-appellant għadda minnhom in konnessjoni ma dan il-kaz , li huma rrilevanti jekk mhux ukoll biex jikseb xi attenwant.

Illi wiehed l-inqas li kien jistenna kien li wara li fil-qosor jgħaddi in rassenja l-fatti tal-kaz innifsu u mhux xi fatturi attenwanti, li jelenka il-punti rilevanti tal-*iter* tal-kawza biex b’hekk jigi stabilit fuq hix qed jibbaza l-eccezzjoni tieghu tal-preskrizzjoni w dan ried jagħmlu proprju f’ dan l-istadju tar-rikors u mhux taht l-aggravji , kif fil-fatt għamel.

Illi kif gie ritenut minn din il-Qorti diversament preseduta mill-Onor. Dr. V. De Gaetano (illum Prim. Imhallef) fis-sentenza fil-kawza fl-ismijiet “Il-Pulizija vs. Joseph Said” [25.7.1994] :-

*“Il-gurisprudenza, ormai kopjuza dwar in-nullita’ tar-rikors tal-appell minhabba karenza tar-rekwizit tal-fatti fil-qosor , ma hix gurisprudenza bbazata fuq formalizmu jew inflessibilita’ procedurali izda gurisprudenza bbazata fuq interpretazzjoni ragjonevoli tal-imsemmi dispost tal-ligi (Art. 419 (1)...”*Il-principji stabiliti ... jinsabu rispekkjati f’sentenzi aktar recenti bħal , per eżempju , **“Il-Pulizija vs. Lawrence Zammit u Paul Spiteri”** [25.7.1986] ; **“Il-Pulizija vs. Alfred Debono”** [23.4.1992] u l-**“Il-Pulizija vs. Julian Bonello”** [14.5.1992], Ikoll appelli kriminali, jistghu jigu riassunti fis-segwentli tlitt propozizzjonijiet : (1) ir-rikors għandu jkun fih espożizzjoni tal-fatti saljenti u

essenzjali tal-kawza, esposti b' mod car u komplet , b' mod li l-kontroparti tkun tista' tifhem fuqhiex ghandha tiddefendi ruha jew tittratta , u b'mod li din il-Qorti tkun tista' ssegwi sewwa l-izvolgiment tal-kaz u tillimita d-dibattitu ghal dak li hu bzonnjuz u tirrikjedi l-iskjaramenti mehtiega; (2) li ghalhekk ma jkunx sodisfatt il-vot tal-ligi jekk il-fatti jkunu sparpaljati b'mod li wiehed irid joqghod jistad ghalihom biex forsi jindividwhom ; u (3) li certament mhux il-kompitu tal-Qorti li toqghod tipprova tispigola l-fatti mill-aggravji jew vice versa. ...f' dan il-kaz l-espozizzjoni tal-fatti hija karenti ghal kollox."

Illi l-Qorti taghmel riferenza ukoll ghall-lista twila ta' gurisprudenza kopjuza li kollha tindika li fejn ikun hemm il-karenza tal-fatti fil-qosor , dan ghandu jwassal ghan-nullita' tar-rikors tal-appell sija jekk dan ikun tal-akkuzat u sija jekk ikun tal-Avukat Generali.

Ghal dawn il-motivi tilqa' l-eccezzjoni preliminari tan-nullita' tar-rikors tal-appell sollevata mill-Avukat Generali w tiddikjara r-rikors tal-appell irritu w null ghax ma jissodisfax ir-rekwizit mehtieg taht piena ta' nullita' mill-artikolu 419 (1)(a) tal-Kap.9 u tastjeni milli tiehu konjizzjoni ulterjuri tieghu .

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----